

Орленко О.М.

викладач

Одеський національний економічний університет (Україна)

ЗРОСТАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ НА ЗАСАДАХ ПОШИРЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКИХ ІННОВАЦІЙ

Підвищення продуктивності праці має стати одним із першочергових завдань вітчизняної економіки. Цей показник має велике значення і для окремих підприємств, і для країни в цілому. Досягти сьогодні суттєвих позитивних зрушень в рівні продуктивності праці вітчизняних підприємств неможливо без інноваційних зрушень в усіх напрямках діяльності підприємства, особливо в сфері управління. Саме система управління є одним з ключових напрямків, за рахунок яких продуктивність можна підняти фундаментально, а що особливо важливо - значно дешевше. Сьогодні світ змінюється з такою швидкістю, що необхідно вчитися управляти по-новому, оперативно реагуючи на зовнішні і внутрішні зміни. Кризи набувають перманенту характер, тому нові управлінські технології стають вирішальним фактором розвитку компаній. Сучасні підприємства функціонують в надзвичайно динамічних та непередбачуваних умовах зовнішнього середовища, які окрім цього посилюються надзвичайно високим конкурентним тиском. Це вимагає від підприємств нового підходу до побудови процесу управління - надзвичайно оперативного, гучного та відповідного актуальним потребам.

Як доцільно зауважує Гурков І. Б. [1], "новий спосіб виробництва і нові технології вимагають іншого управління, наприклад зміни форм маркетингу або управління персоналом, а значить, і інновацій в області управлінських технологій". Аналогічної думки дотримується і Шацька З. Я. [2], яка відмічає, що "паралельно з впровадженням нової техніки та технології, на підприємстві потрібно здійснити перебудову методів організації та управління, впровадити нове управлінське мислення на всіх рівнях менеджменту таким чином, щоб все це дійсно призвело до одночасного підвищення якості, ефективності та гнучкості виробництва, подальшого розвитку підприємства. Для цього потрібно запроваджувати управлінські інновації".

Ще в 20-30-ті роки економіст Гаст О. К. довів, що в будь-якій організації, на будь-якому виробництві від людини залежить тільки 10% помилок, а 90% - це провина системи управління. Це доводять також і сучасні дослідження [3], згідно яких невідповідна якість управління на сучасних вітчизняних підприємствах зменшують ефективність процесних інновацій. Це доводить той факт, що, наприклад, в регіоні СЕК (Східна Європа та Кавказ) вдосконалення методів управління дає підвищення продуктивності праці на 40%, а впровадження нових процесів – всього на 6%. А приклад великих індійських

текстильних підприємств демонструє, що лише завдяки вдосконаленню методів управління, продуктивність праці через рік після впровадження зросла на 17%.

На думку Давлетбаєвої Н. [4], управлінські інновації створюють необхідні умови для впровадження інших видів інновацій, зокрема продуктивних, технологічних, маркетингових, збутових та є базою для організації інноваційного процесу на підприємстві.

З нашої точки зору, під управлінськими інноваціями слід розуміти новітні методи та технології, впроваджені у систему менеджменту та спрямовані на досягнення поставлених цілей та підвищення продуктивності й ефективності функціонування підприємства. Управлінські інновації – це ланцюг взаємозв'язаних та свідомо ініційованих змін, пов'язаних з якісним реформуванням управлінського блоку й націлені на підвищення продуктивності праці, ефективності та конкурентоспроможності підприємства.

Найбільш вживаними організаційними інноваціями на вітчизняних підприємствах є система менеджменту якості ISO, яка являє собою систему міжнародних стандартів, заснована на принципах безперервного підвищення якості організаційних процесів, стимулює модернізацію виробництва, активно застосовуючи "внутрішні" резерви.

На аналізованих нами 14 підприємствах олійножирового сегменту вітчизняного ринку система менеджменту якості ISO використовується усіма підприємствами, що дозволяє їм підвищувати рівень своєї продуктивності праці, більш легко та гармонійно входити та адаптуватися на міжнародних ринках, з подальшим отриманням вагомих конкретних переваг. Оскільки як зазначає Анісімова Л. [5], в процесі впровадження систем менеджменту якості суттєво кардинально змінюються методи та форми організації всіх видів діяльності підприємства: від системи стратегічного планування, прогнозування та нових методів управління персоналом до процесів постачання та збуту продукції. З нашої точки зору, система менеджменту якості ISO які дозволяють їм збільшувати рівень продуктивності праці, тим самим посилюючи власну конкурентоспроможність.

Література

1. Гурков И. Б. Инновации в российской промышленности: создание, диффузия и реализация новых технологий и социальных практик // Мир России. Социология. Этнология. 2004. №3. URL: <http://cyberleninka.ru/article/n/innovatsii-v-rossiyskoy-promyshlennosti-sozdanie-diffuziya-i-realizatsiya-novyh-tehnologiy-i-sotsialnyh-praktik>
2. Шацька З. Я. Досвід зарубіжних підприємств з використання управлінських інновацій // Ефективна економіка. – 2011. – № 9. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2011_9_34
3. Инновации и производительность труда. Доклад о переходном периоде. [Електронний ресурс]. – Режим доступа: www.ebrd.com/downloads/research/transition/tr14br.pdf
4. Давлетбаєва Н. Упровадження управлінських інновацій на підприємствах харчової промисловості як запорука підвищення їх

конкурентоспроможності / Назгуль Давлетбаєва // Галицький економічний вісник, — Т. : ТНТУ, 2015. — Том 48. — № 1. — С. 48-54. — (Загальні проблеми економіки та суб'єктів господарювання).

5. Л. Анісімова, В. Балан Сучасне розуміння поняття "організаційних інновацій" у контексті дослідження систем менеджменту якості